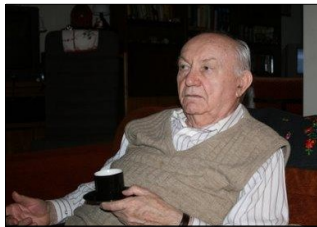

Portré

Takáts Imre J.

A 88 éves nyugdíjas kutatómérnök illetve feltaláló kényelmes, Bellevue-i otthonában fogadott. Már majdnem 25 éve, szövetségünk megalakulása óta ismerem Imrét, aki alelnöke és két évig (1991-1993-ig) elnöke is volt a WMASz-nak, és így „munkatársi” kapcsolatom is volt vele a vezetőségben belül.

Mégis, újra és újra kellemesen érint az az udvarias és tiszteletteljes mód, ahogy az Imre viszonyul azokhoz, főleg hölgyekhez, akikkel érintkezésbe lép. Igazi „úriember” mivolta polgári családból való származására vezethető vissza.

Takáts Imre 1921 januárjában született Budapesten. Okleveles gépészmérnöki diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte meg 1944-ben. Mesterdiplomáját több évvel később a Penn State University-től kapta. Az egyetemen szerzett kiképzése és a veleszületett tehetsége egy nagyon sikeres szakmai pályát eredményezett.

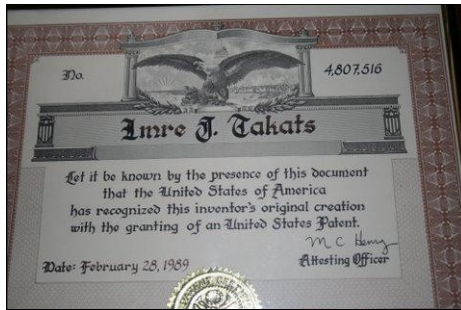
Első alkalmazója a Magyar Repülőgép Szerelvény Gyár volt, de ennek a gyárnak egy része át lett telepítve München mellé, így 1944 decemberében Imre is Németországba települt. Itt ismerkedett meg a Csehországból kitelepített szudéta német feleségével. Házasságukból egy leány és egy fiú született. Igaz, hogy Imre Amerikába szeretett volna kivándorolni, de 1951-ben az International Refugee Organization útján Ausztráliába kerültek. Ötletes hajóját után Melbourne-be érkeztek, ahol angol nyelvtudás hiányában Imre két és fél évig mint autógyári munkás dolgozott a Ford autógyárban. Ezzel megkezdődött a kb. 30 évig (1944-1974-ig) tartó lakóhely és munkaviszony változtatása. Helyszűke miatt itt nem tudok mindre kitérni részletesen, így csak a főbb sikereit szeretném kiemelni.

Az ausztráliai Moore Hydraulics cégnél érte el első jelentős szakmai sikerét. Imre tervezte az első, Ausztráliában készült szervókormányt. Ezt a szervókormánytervet a Moore eladta a Chrysler vállalatnak, sőt a Melbourne-i iskolabuszokon is az ő tervei szerint készített szervókormány került használatba.

A következő kitüntetés akkor érte Imrét, amikor a Vickels amerikai cég ausztráliai társcege 500 megrendelést kapott Imre terve alapján készült olajhidraulikus dugattyúra ugyanakkor, mikor a saját főnöke tervére csak két megrendelés érkezett. Így lett Imre olajhidraulikus specialista.

A Vickels vállalat egyik amerikai képviselője Ausztráliába való látogatásakor Imre megemlítette, hogy Amerikába szeretnének bevándorolni, mert bátyja az USA-ban élt. A bevándorlási folyamatot be is indították, közben Imréék az ausztráliai New Castle-ba költöztek, ahová Imrét ismét szakmai siker követte. A Broken Hill Property Ltd. vasgyár 150 millió fontos gyárépítésének részeként a kemence építésére 3 tervezőiroda által benyújtott tervek közül Imrét választották ki megvalósításra.

Közben az amerikaiak sietteték a bevándorlást. Imre ultimátumot is kapott, és így otthagyták a gyönyörű Ausztráliát, a véglegesített állást, a fizetésemelést, és ismét hajóra szállt a család. Háromhetes utazás után megérkeztek Floridába, onnan pedig New Jersey-be, ahol Imre bátyja élt.

„Let it be known by the presence of this document that the United States of America has recognized this inventor's original creation with the granting of an United States Patent.” Feb 28, 1898

Hamarosan Amerikában is mérnöki beosztást kapott: a katonai szállítógépek hidraulikáján dolgozott a Lockheed Repülőgép Gyár Marietta telepén, Georgiában. Innen a Bell Helicopterhez került Fort Worth, Texasba, ahol ismét fontos problémákat oldott meg. A vietnámi háborúban használt helikopterek üresjáratú motorzárját, amit vibráció okozott és ami zavarta a pilótákat, sikeresen kiküszöbölte a szelepeken való csekély változtatással.

Innen a Boeing alvállalatához, a Vertel céghez került 7 évre, és mikor ott a munka lecsökkent, a Boeing Vichitában és Seattle-ben ajánlott neki pozíciót, amiből

Imre a Seattle-i állást fogadta el. Így fejeződött be sok éves vándorlása, végre horgonyt vetett a Csendes-Óceán partján, de sajnos ide a családja már nem jött vele. Felesége elvált tőle. 1974-ben került Seattle-be a Boeing kutatóosztályára, ahol a „fly by wire” repülés műszaki tervein dolgozott, először az utasszállító, aztán a katonai részlegnél. A Boeingnél töltött évei alatt hét jelentős találmánya is volt, amit a Boeing az USA szabadalmi hivatalában Imre neve alatt regisztrált. Dísztabla tanúskodik mindegyik találmányáról, amiért a Boeing külön jutalmakban is részesítette Imrét. Szakkönyvet is írt, ami a Boeing könyvtárában megtalálható.

Nemcsak éleseszű, kitűnő szakember volt Imre, de érdemére váljon, hogy nekem, laikusnak is el tudta magyarázni, leegyszerűsítve a „fly by wire” és a „redundancy management” lényegét.

Imre magánéletéről kevesebbet beszélt. Szabadidejében (75 éves koráig) szívesen járt síelni, motorcsónakozni, vízisíelni, táncolni, szerette a hölgyek társaságát. Másodszor is megpróbálkozott a házassággal. Magyarországról hozott feleséget, de a házasság nem vált be. Imrét mindig érdekelt a tőzsde, és mióta 1995-ben nyugdíjba ment, naponta több órát tölt a számítógép mellett, ad-vesz és követi a piacot. Ez persze stresszel is jár, de azt állítja, hogy ez tartja az agyát frissen és élesen.

Gondját most egy szimpatikus magyarországi asszony, Judit viseli, aki az értelmes partner és élettárs szerepét is betölti a mindennapjaiban. Most ünnepeltek szűk baráti körben Imre 88. születésnapját, amely alkalomból mi, a magyar közösség tagjai is szívből gratulálunk volt elnökünknek, kívánva neki jó egészséget és hosszú életet.

- © Horváth-Boros Márta

Értesítjük olvasóinkat, hogy a **Portré** rovatban megjelent interjúk a Magyar Szövetség honlapján teljes terjedelemben olvashatók:
www.hungarianamerican.org